

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 9. srpna 2024
č. j. MSP-41/2024-ODKA-SPZ/4
Počet listů: 2
Přílohy: 3

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Obv. M. V. – stížnost pro porušení zákona

Přílohy: 1) trestní spis sp. zn. 2 T 55/2022
2) kopie podstatných materiálů z obsahu spisů Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou sp. zn. 2 T 32/2021 a 9 Nc 2105/2021

Podle § 266 odst. 1 zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) podávám ve prospěch obviněného M. V.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému trestnímu příkazu Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 3. 5. 2022, č.j. 2 T 55/2022-41, který nabyl právní moci dne 21. 6. 2022.

Napadené rozhodnutí

1. Obviněný M. V. byl trestním příkazem Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 3. 5. 2022, č.j. 2 T 55/2022-41 uznán vinným pro přečin krádeže dle § 205 odst. 1 písm. a), odst. 2 trestního zákoníku, přičemž mu byl uložen peněžitý trest ve výměře 80 celých denních sazeb, jež byla stanovena na 100 Kč, tedy celkem 8 000 Kč.

Postup po vydání napadeného rozhodnutí

2. Následně byl obviněnému usnesením Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 27. 7. 2023, č. j. 2 T 55/2022-62 dle § 69 odst. 2 trestního zákoníku a §344 odst. 1, 2 trestního řádu trest uložený mu trestním příkazem byl přeměněn na trest odnětí svobody v trvání 160 dnů, přičemž byl zařazen do věznice s ostrahou dle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku. K nástupu k výkonu tohoto trestu byl obviněný dodán Policií České republiky dne 5. 11. 2023,

v době sepisu stížnosti pro porušení zákona je již obviněný na svobodě, neboť byl propuštěn dne 13. 4. 2024.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

3. Dle § 9 odst. 2 trestního řádu orgány činné v trestním řízení nejsou oprávněny řešit samostatně předběžné otázky týkající se osobního stavu, o nichž se rozhoduje v řízení ve věcech občanskoprávních. Jestliže rozhodnutí o takové otázce nebylo ještě vydáno, vyčkají jeho vydání.
4. Dle § 36 odst. 2 trestního řádu musí mít obviněný obhájce také tehdy, považuje-li to soud a v přípravném řízení státní zástupce za nutné, zejména proto, že vzhledem k tělesným nebo duševním vadám obviněného mají pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit.

Posouzení předmětné věci

5. Podstatné pro posouzení věci je skutečnost, že usnesením Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 29. 6. 2021, č. j. 9 Nc 2105/2021-21, bylo zahájeno řízení o omezení svéprávnosti obviněného, na základě podnětu Okresního státního zastupitelství ve Žďáru nad Sázavou ze dne 9. 4. 2021, ve kterém státní zástupkyně poukazuje na závěry znaleckého posudku znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie MUDr. Jana Horčíčky ze dne 6. 12. 2020 k č. j. KRPJ-83373-42/TČ-2020-161471 na č. l. 25 -32, který konstatoval, že odsouzený trpí mentální retardací s rozumovými schopnostmi odpovídající těžší debilitě. Obviněný podle znaleckého posudku píše i čte s obtížemi a bez porozumění složitějšího textu.
6. Následně byl rozsudkem Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 4. 3. 2024, č.j. 9 Nc 2105/2021-107, obviněný omezen na svéprávnosti na dobu 5 let, přičemž mu bylo mimo jiné uloženo omezení spočívající v neschopnosti samostatně nakládat s finančními prostředky nad částku 500 Kč týdně, do celkové výše 2000 Kč měsíčně. Je tedy zřejmé, že výkon peněžitého trestu je zcela mimo kompetence obviněného.
7. Z výše uvedené tak vyplývá, že byl porušen zákon v neprospěch obviněného, kdy tento nebyl v trestní věci vedené u Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou pod sp. zn. 2 T 55/2022 zastoupen obhájcem, ačkoliv byly zjevně splněny důvody nutné obhajoby dle § 36 odst. 2 trestního řádu. Mám za to, že tyto důvody byly objektivně dány probíhajícím řízením o omezení svéprávnosti a rovněž znaleckým posudkem č. 537 z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie MUDr. Jana Horčíčky ze dne 6. 12. 2020 k č. j. KRPJ-83373-42/TČ-2020-161471 na č. l. 25 – 32, ve kterém je zejména k věci uvedeno, že obviněný trpí lehkou mentální retardací, není schopen komplexně pochopit smysl trestního řízení a mělo by být zvaženo jeho omezení svéprávnosti. Indispozice obviněného rovněž vyplývá ze 4. odstavce odůvodnění rozsudku Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 24. 6. 2021, č. j. 2 T 32/2021-115.
8. Domnívám se tak, že Okresní soud ve Žďáru nad Sázavou neměl vydat napadený trestní příkaz vzhledem k paralelně probíhajícímu řízení o omezení svéprávnosti obviněného, s ohledem na § 9 odst. 2 trestního řádu. Tohoto řízení si měl být okresní soud vědom a vyčkat na meritorní rozhodnutí ve věci, neboť dle § 314e odst. 7 písm. a) trestního řádu není možné vydat trestní příkaz proti osobě omezené na svéprávnosti. Rovněž, pokud by informace o řízení o omezení svéprávnosti obviněného byla známa, pak by muselo být okresnímu soudu zcela zřejmé, že jsou naplněny podmínky pro postup dle § 36 odst. 2 trestního řádu.
9. Okresní soud ve Žďáru nad Sázavou tak nepostupoval v souladu se zákonem, když ve věci vydal trestní příkaz, ačkoliv mu mělo být zřejmé, že obviněný není způsobilý náležitě se hájit a rovněž je z důvodu jeho psychického zdraví vedeno řízení o omezení svéprávnosti u stejného soudu.

10. Na základě výše uvedeného mám za to, že byl porušen zákon v neprospěch obviněného M. V. v ust. § 9 odst. 2 trestního řádu a § 36 odst. 2 trestního řádu.
11. Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Nejvyšší soud:

- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu se vyslovil, že pravomocným trestním příkazem Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 3. 5. 2022, č.j. 2 T 55/2022-41, byl v neprospěch obviněného porušen zákon v ustanoveních § 9 odst. 2 trestního řádu a § 36 odst. 2 trestního řádu,
- 2) s odkazem na § 269 odst. 2 trestního řádu napadený trestní příkaz, jakož i všechna další rozhodnutí na tento trestní příkaz obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž dojde zrušením, pozbyla podkladu, zrušil, zejména pak usnesení Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 27. 7. 2023, č.j. 2 T 55/2022-62,
- 3) a v souladu s ust. § 270 odst. 1 trestního řádu Okresnímu soudu ve Žďáru nad Sázavou přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.